AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2017 / 37 • Nisan 2017

ABD BAŞKANI DONALD TRUMP'IN AÇIKLAMASI

Aslan Yavuz ŞİR

Analist

Başkan Clintonın göreve gelmesinden bu yana ABD başkanları her yıl 24 Nisanda Ermenileri Anma Günü adı altında açıklamalar yapmaktadır. Diğer yandan son dönem seçim kampanyalarının bir parçası olarak, Amerikan Ermenilerine türlü vaatlerde bulunmuşlar, ancak göreve geldiklerinde bu vaatlerden farklı hareket etmişlerdir.

Amerikan seçimleri sırasında Trumpın başkan seçilme ihtimali düşük gözüktüğünden Amerika Ermenileri de Trumpa değil diğer aday Clintona destek vermişlerdir. Dolayısıyla diğer başkanların aksine Trumpın Ermenilere bir vaadi de olmamıştır.

Trumpın 24 Nisanda yaptığı açıklama Amerikan Ermenilerinde hayal kırıklığı yaratmıştır. Trumpın açıklamasında Başkan Obama gibi 1915 olaylarını Büyük Felaket (Medz Yeghern) olarak tanımlaması ve tarihsel gerçeklere hiçbir şekilde uymayan ve Ermeni iddialarını aynen tekrarlayan ifadelere yer vermesi dahi Ermenileri tatmin edememiştir. Geçtiğimiz yıl Başkan Obamanın açıklaması ile karşılaştırıldığında Trumpın açıklamasının nicelik olarak daha kısa olduğu görülmektedir. Trumpın seçim kampanyasında ve yeni yönetimde üst düzey görevler alan bazı yetkililerin Ermenilerde sempati yaratma çabaları da Trumpın başkan olarak soykırım ifadesini kullanmasını sağlayamamıştır. Yine de Başkan Trumpın Ermenileri hayal kırıklığına uğratan 24 Nisan açıklamasının Ermenilerin Trump yönetimi ile ilişkileri sebebiyle olağan görülmesi yanlış olmayacaktır. Hatta Ermeniler de Trumpın kendilerinin beklediği yönde bir açıklama yapmayacağını tahmin ediyor olacaklar ki Amerikalı Taşnakların örgütü ANCA yöneticilerinden Aram Hamparian Amerikan hükümetini Türkiyenin baskısına boyun eğmekle suçlamış ve Trump yönetimini değil Türkiyeyi hedef göstermeye çalışmıştır.

Diğer yandan Başkan Trumpın açıklamasında Türkiye açısından rahatsız edici birçok husus bulunmaktadır. Açıklamada Ermeni iddialarını tamamen benimseyen ifadelerin bulunması dışında belki de en dikkat çekici husus, açıklamanın sonunda Türk ve Ermenilerin acı dolu geçmişlerini kabul etmek ve hesaplaşmak için gösterdiği çabaların takdir edilmesidir. Türkiye uzun yıllardır Ermeniler ile ortak geçmişimizin ve Birinci Dünya Savaşı sırasında yaşanan trajedilerin müşterek bir biçimde araştırılması yönünde çağrılar yapmaktadır. İlk defa 2005 yılında Türkiyenin tek taraflı önerisiyle gündeme gelen Ortak Tarih Komisyonu kurulması teklifi bugüne kadar herhangi bir karşılık bulmamıştır. Ayrıca başta Ermenilerin Taşnak arşivleri olmak üzere her iki ülkenin tüm arşivlerinin araştırmacılara açılması

önerisi, Türkiyenin kendi üzerine düşeni yapmasına rağmen cevapsız kalmıştır. Türkiye ise bir yandan Türkiyedeki Ermeni kültürel varlığının korunması, diğer yandan Türkiyedeki arşivlerin tüm araştırmacılara açılması hususunda çok önemli adımlar atmıştır. Buna göre, Başkan Trumpın ifade ettiği gibi Ermeni tarafının ortak geçmişi daha iyi anlamaya yönelik herhangi bir çabası olmamış, aksine, Ermeniler uygun bulmadıkları araştırmaların yayınlanması ve konferansların düzenlenmesini engellemeye çalışmışladır. Ermeniler geçmişle yüzleşme konusunda maalesef Türklerin çok gerisindedir.

Bu bakımdan ABD Başkanı Trumpın açıklaması Türkiyenin geçmişin yaralarının sarılması ve ortak tarihimizin daha iyi anlaşılması yönündeki tek taraflı çabalarını takdir etmekten uzak kalmıştır. ABD başkanlarının her yıl 24 Nisanda yaptıkları bu açıklamalar ve radikal Ermenilerin propagandalarını seslendirmeleri, Türk ve Ermeni halklarının yeni bir gelecek inşa etmeye dönük çabalarını da dolaylı olarak zorlaştırmaktadır. Yeni ABD yönetiminin tüm tarafların ve bilhassa Birinci Dünya Savaşı sırasında Türk ve Müslüman halkın da acılarını ve Türkiyenin daha adil bir geleceğin tesis edilmesine dair çabalarını dikkate alan bir yaklaşım benimsemesi hem Türk-Amerikan ilişkileri hem de Türk-Ermeni ilişkilerinin geleceği açısından çok daha faydalı olacaktır.

Yazar Hakkında :

Aslan Yavuz Şir AVİM'de Kıdemli Analist olarak çalışmaktadır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler alanında doktora adayıdır. Türk-Ermeni ilişkileri, Ermenistan siyaseti, Orta Asya ve Kafkasya alanlarında çalışmalar yapmaktadır.

Atıfta bulunmak için: ŞİR, Aslan Yavuz. 2026. "ABD BAŞKANI DONALD TRUMP'IN AÇIKLAMASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 37. Nisan 25. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/ABD-BASKANI-DONALD-TRUMP-IN-ACIKLAMASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır